

ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
The Administrator's Managerial Skills and The Internal Quality
Assurance in School Under Ratchaburi Primary Educational
Service Area Office 2

¹ชนัญชิตา ชัยบุรณ์ ²นุชนรา รัตนศิริประภา

¹Chananthida Chaiyaboon ²Nuchnara Rattanasiraprapa

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

^{1,2}Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding author e-mail: poppb2011@gmail.com

Received December 2, 2025; Revised December 9, 2025; Accepted: April 29, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหาร 2) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 108 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 324 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นทักษะการบริหารของผู้บริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.986 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านเทคนิค ทักษะการติดต่อสื่อสาร ทักษะการบริหารเวลา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะการวินิจฉัยตามลำดับ 2) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และ อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดย เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ และ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงาน

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ลักษณะคล้อย ตามกันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร; ประกันคุณภาพ; ประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) the administrator's managerial skills 2) the internal quality assurance in schools; and (3) the relationship between the administrator's managerial skills and the internal quality assurance in schools. The sample of this research consisted of 108 schools under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2. The 3 respondents from each school, with the total of 324 stratified random sampling. The research instrument was opinionnaire about consisting of the administrator's managerial skills and the internal quality Assurance in school Cronbach's Alpha if Item Deleted 0.986. The statistical analysis was frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. The results of this research were as follows: 1) The administrator's managerial skills under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2, as a whole and each aspect were at a high level, ranking from the highest to the lowest by arithmetic mean; interpersonal skills, technical skills, communication skills, time-management skills, decision-making skills, conceptual skills, and diagnostic skills, respectively. 2) The internal quality assurance in schools under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2 was at a highest level, ranking from the highest to the lowest by arithmetic mean; he preparation of the school self-assessment report, the establishment of school educational standards, internal evaluation and quality inspection, monitoring of operational outcomes to enhance school quality in accordance with educational standards, implementation of the school development plan, and the formulation of the school development plan aimed at educational quality standards, respectively. 3) The relationship between the administrator's managerial skills and the internal quality assurance in schools under the Ratchaburi Primary Educational Service Area Office 2 were positive moderate level of correlation, with .01 significance level.

Keywords: Managerial Skills; Quality Assurance; Primary Education

บทนำ

เรากำลังอยู่ในช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมที่ประเทศต่างๆ มีความเชื่อมโยงกันมากขึ้นเรื่อยๆ และระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวโดยไม่ใช่แค่การปฏิรูปเพียงครั้งคราว แต่ต้องเป็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของเยาวชน สังคม และ

ตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งผู้กำหนดนโยบายและบุคลากรด้านการศึกษาของไทยตระหนักว่า การศึกษาควรจะมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนมีทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต แม้ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยจะมีความก้าวหน้าในด้านการเข้าถึงการศึกษาในระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษา รวมทั้งมีการปฏิรูปเชิงโครงสร้างเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาดังนั้น ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่เหมาะสมย่อมสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความร่วมมือ กระตุ้นให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการทำงาน และช่วยผลักดันให้องค์การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (UNICEF, 2019)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นปัจจัยชี้ขาดต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับฐานราก เนื่องจากวัยประถมศึกษาเป็นช่วงสำคัญของการวางรากฐานความรู้และทักษะชีวิตของเด็ก การที่โรงเรียนจะสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะรอบด้าน ทั้งทักษะเชิงเทคนิคในการจัดการงานโรงเรียน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารบุคลากรและสร้างแรงจูงใจ ตลอดจนทักษะด้านความคิดเชิงกลยุทธ์เพื่อวางแผนพัฒนาโรงเรียนในระยะยาว องค์ประกอบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อันได้แก่ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ทักษะการบริหารจัดการองค์กร และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งล้วนเป็นทักษะจำเป็นที่ผู้บริหารควรพัฒนาให้ทันต่อยุคสมัยความรอบรู้และชำนาญในทักษะเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีและสนับสนุนให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อพัฒนาการของผู้เรียนโดยตรง นอกจากนี้ ในบริบทของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ซึ่งมุ่งยกระดับคุณภาพคนไทยและระบบการศึกษาให้มีมาตรฐานและความเสมอภาคทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาภายในถูกกำหนดให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567) การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีทักษะการบริหารรอบด้านสามารถแปลงกรอบนโยบายระดับชาติให้เป็นแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และโครงการเชิงรูปธรรมภายในสถานศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยทั่วไปประกอบด้วย ทักษะทางเทคนิค (technical skill) ในการบริหารหลักสูตร ระบบข้อมูล และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human relation skill) ในการสื่อสาร โน้มน้าว และสร้างแรงจูงใจให้ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม ตลอดจน ทักษะเชิงมนทัศน์ (conceptual skill) ในการมองภาพรวมของการจัดการศึกษา เชื่อมโยงแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาชาติ และบริบทท้องถิ่นอย่างสอดคล้องกัน ทักษะเหล่านี้มีผลโดยตรงต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดคุณภาพ ระบบประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยวงจรการบริหาร “วางแผน-ดำเนินการ-ติดตามตรวจสอบ-ปรับปรุงพัฒนา” อย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้บริหารเป็นผู้นำในการกำหนดมาตรฐาน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การกำกับติดตาม และการรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ การออกแบบตัวชี้วัด กระบวนการเก็บข้อมูล และการใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงคุณภาพ จึงเป็น

ภารกิจที่ต้องอาศัยความรู้และทักษะทางการบริหารที่ลึกซึ้งของผู้บริหารสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 มีการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพส่งเสริมให้ครูมีนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน และมีการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางรูปแบบของการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวทันเทคโนโลยี ประชาคมอาเซียน และความเป็นสากล ทั้งนี้ จากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่าในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษายังมีหลายประเด็นที่ “ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มเติม” เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเอื้อต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 1) การติดต่อประสานงานระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา ยังมีช่องว่างบางประการที่สามารถพัฒนาให้มีความชัดเจน คล่องตัว และสร้างความเข้าใจร่วมกันได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การขับเคลื่อนงานตามเป้าหมายของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างราบรื่น 2) ความร่วมมือกับเครือข่ายทางการศึกษาและภาคที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานต้นสังกัด ชุมชน และองค์กรภายนอก ยังคงมีโอกาสนในการขยายและพัฒนาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อสนับสนุนการระดมทรัพยากรและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ 3) ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ยังมีส่วนที่สามารถปรับปรุงและพัฒนาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น ทั้งในมิติของสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบรรยากาศทางวิชาการ 4) ระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ยังมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นระบบ ทันสมัย และรองรับการนำไปใช้ในการวางแผน ติดตาม และตัดสินใจเชิงบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น 5) การนิเทศ ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ รวมทั้งการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ยังมีพื้นที่สำหรับการเสริมสร้างความต่อเนื่องและความเป็นระบบยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากประเด็นดังกล่าว ทำให้เห็นความสำคัญของการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารให้สอดคล้องกับเป้าหมายการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2, 2567) จากรายงานการประเมินตนเองโรงเรียนวัดช่องพราน กล่าวในรายงานการประเมินตนเองถึงจุดที่ควรพัฒนาว่า พัฒนาระบบการบริหาร จัดการด้านต่างๆ การจัดเก็บข้อมูล การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ โดยใช้ เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย ครบทุกด้าน และมีความต่อเนื่องมากยิ่งขึ้นพัฒนาระบบ ของโรงเรียนวัดเขาสาม กำหนดจุดที่ควรพัฒนาไว้ คือ ผู้ปกครองมีโอกาสเสนอแนะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อสร้างเครือข่าย ผู้ปกครองและผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้ทุกคนร่วมกันรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกจากนี้ควรมีการ พัฒนาการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ในทำนองเดียวกันโรงเรียนวัดหนองไยบัว กล่าวในรายงานการประเมินตนเอง ถึงจุดที่ควรพัฒนาว่า พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านต่างๆ การจัดเก็บข้อมูล การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรม

ต่างๆ โดยใช้ เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมอย่างหลากหลายครบทุกด้าน และมีความต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น พัฒนาระบบ และรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนบ้านพุปลั่ง กำหนดจุดที่ควรพัฒนาว่า ผู้บริหารไม่นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษายังไม่มีความพยายามในการจูงใจให้ นักเรียนในพื้นที่บริการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2, 2567)

ดังนั้นทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 นั้น ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะ ผู้บริหารคือผู้นำในการกำหนดทิศทาง วางโครงสร้างองค์กร จัดระบบงาน และขับเคลื่อนกระบวนการ บริหารตามวงจรคุณภาพ PDCA (Plan-Do-Check-Act) หากผู้บริหารมีทักษะการบริหารที่รอบด้าน จะสามารถบริหารทรัพยากร บุคลากร และกระบวนการทำงานให้เป็นระบบ ส่งผลให้มาตรฐานด้านการ บริหารจัดการของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายและรองรับการประกันคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่ายังมีตัวบ่งชี้ด้านการบริหารจัดการหลายประการที่ ต้องเร่งปรับปรุง สะท้อนให้เห็นว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารยังเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ และพัฒนาอย่างจริงจัง ดังนั้น การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน จึงมีความสำคัญในการค้นหาข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อใช้เป็นแนวทางยกระดับ สมรรถนะผู้บริหาร และเสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีความมั่นคงและ ยั่งยืนต่อไป ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัยทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยผู้วิจัย คาดว่าผลการวิจัยจะสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 147 แห่ง 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 108

แห่ง ได้มาโดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางประมาณขนาดตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling)

2. ผู้ให้ข้อมูล กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 3 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) หัวหน้างานหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน และ 3) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 324 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามอำเภอ

สถานศึกษาสังกัด สพ.ร.บ. เขต 2	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (โรงเรียน)	ผู้ให้ข้อมูล			
			ผู้อำนวยการ สถานศึกษา หรือรอง ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	หัวหน้างาน หรือ หัวหน้ากลุ่ม สาระการ เรียนรู้	ครู	รวม
อำเภอโพธาราม	51	37	37	37	37	148
อำเภอบ้านโป่ง	47	34	34	34	34	136
อำเภอดำเนินสะดวก	25	19	19	19	19	76
อำเภอบางแพ	24	18	18	18	18	72
รวม	147	108	108	108	108	324

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียด เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่หลัก และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่หลัก ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ตามแนวคิดของกริฟฟิน (Griffin, 2013)

ตอนที่ 3 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale)

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้เกิดความตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างกระหังคำถามโดยการตีความนิยามตัวแปรที่ศึกษา คือ ทักษะการบริหารของผู้บริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระหังคำถามภายใต้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา กับนิยามตัวแปร โดยใช้เทคนิค IOC (index of item objective congruence) โดยพิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.8 ถึง 1.0

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล สถานศึกษาละ 3 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) หัวหน้างานหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน และ 3) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 30 คน

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเที่ยง (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.986

ขั้นที่ 5 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) ผู้วิจัยขอหนังสือเชิญจากภาควิชาการบริหารการศึกษา 2 ฉบับ คือ (1) หนังสือตรวจความตรงเชิงเนื้อหา (2) หนังสือขอทดลองใช้เครื่องมือ 2) ผู้วิจัยขอหนังสือเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 3) ผู้วิจัยนำส่งและรับคืนหนังสือเชิญหนังสือตรวจความตรงเชิงเนื้อหาและหนังสือขอทดลองใช้เครื่องมือ พร้อมเครื่องมือถึงผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่าง และรับผลการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูล เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย เมื่อได้รับแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) กลับคืนมาแล้วได้ตรวจสอบความเรียบร้อยแล้ว นำมาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติตามแนวทาง ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ (frequency: f) และร้อยละ (percentage: %) 2) การวิเคราะห์ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ คือ มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{X}$) เทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1986) 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product - moment correlation coefficient : r_{xy})

ผลการศึกษา

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จากผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 108 แห่ง สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวม (X_{tot})

(n=108)

ด้าน	ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สพ.ราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวม (X_{tot})	มัชฌิมเลข คณิต ($\bar{x}$)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ	อันดับ
1	ทักษะด้านเทคนิค (X_1)	4.43	0.57	มาก	2
2	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2)	4.46	0.56	มาก	1
3	ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_3)	4.39	0.59	มาก	6
4	ทักษะการวินิจัย (X_4)	4.39	0.61	มาก	7
5	ทักษะการติดต่อสื่อสาร (X_5)	4.43	0.57	มาก	2
6	ทักษะการตัดสินใจ (X_6)	4.42	0.57	มาก	4
7	ทักษะการบริหารเวลา (X_7)	4.42	0.58	มาก	5
รวม (X_{tot})		4.42	0.53	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$, SD = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{x} = 4.46$, SD = 0.56) ทักษะด้านเทคนิค ($\bar{x} = 4.43$, SD = 0.57) ทักษะการติดต่อสื่อสาร ($\bar{x} = 4.43$, SD = 0.57) ทักษะการตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.42$, SD = 0.57) ทักษะการบริหารเวลา ($\bar{x} = 4.42$, SD = 0.58) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{x} = 4.39$, SD = 0.59) และทักษะการวินิจัย ($\bar{x} = 4.39$, SD = 0.61) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง (SD = 0.56 – 0.61) หมายความว่า การกระจายข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จากผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 108 แห่ง พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, SD = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และ อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{x} = 4.55$, SD = 0.57) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.51$, SD = 0.53) การประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.51$, SD = 0.54) การติดตามผลการการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{x} = 4.50$, SD = 0.54) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.49$, SD = 0.57) และ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของ

สถานศึกษา ($\bar{x} = 4.48$, $SD = 0.55$) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ระหว่าง ($SD = 0.53 - 0.57$) หมายความว่า การกระจายข้อมูลของข้อมูลน้อย ลักษณะเช่นนี้แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการดำเนินงานคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังตารางที่ 3

(n = 108)

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหาร	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1)	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (Y_2)	การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา (Y_3)	การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Y_4)	การติดตามผลการดำเนินงานโดยใช้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (Y_5)	การจัดทำรายงานผลการประเมินผล (Y_6)	Y_{tot}
ทักษะด้านเทคนิค (X_1)	.767**	.765**	.763**	.765**	.752**	.697**	.811**
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_2)	.792**	.768**	.738**	.753**	.767**	.725**	.819**
ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_3)	.773**	.750**	.753**	.739**	.731**	.693**	.798**
ทักษะการวินิจฉัย (X_4)	.742**	.738**	.729**	.717**	.725**	.669**	.777**
ทักษะการติดต่อสื่อสาร (X_5)	.729**	.742**	.751**	.727**	.731**	.715**	.792**
ทักษะการตัดสินใจ (X_6)	.756**	.756**	.712**	.767**	.707**	.627**	.779**
ทักษะการบริหารเวลา (X_7)	.788**	.788**	.794**	.778**	.752**	.732**	.834**
X_{tot}	.832**	.824**	.813**	.814**	.804**	.755**	.872**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร (X_{tot}) กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r_{xy} = 0.872$) ในลักษณะคล้ายตามกัน

เมื่อพิจารณาทักษะการบริหารของผู้บริหาร โดยภาพรวม (X_{tot}) กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($Y_1, Y_2, \dots$) พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายตามกันทุกคู่ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงทั้งหมด โดยสามารถเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย ดังนี้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($r_{xy}=0.832$) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($r_{xy} = 0.824$)

เมื่อพิจารณาทักษะการบริหารของผู้บริหารรายด้าน ($X_1 - X_7$) กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายตามกันทุกคู่ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงทั้งหมด โดยสามารถเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะการบริหารเวลา ($r_{xy} = 0.834$) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($r_{xy} = 0.819$) ทักษะด้านเทคนิค ($r_{xy} = 0.811$) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($r_{xy} = 0.798$) ทักษะการติดต่อสื่อสาร ($r_{xy} = 0.792$) ทักษะการตัดสินใจ ($r_{xy} = 0.779$) และทักษะการวินิจฉัย ($r_{xy} = 0.777$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหาร (X_{1-7}) กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Y_{1-6}) แต่ละด้านพบว่ามีความสัมพันธ์กันทั้งหมดอยู่ในระดับสูง ในลักษณะคล้อยตามกัน โดยส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด คือ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านทักษะการบริหารเวลา (X_7) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา (Y_3) ($r_{xy} = 0.794$) และส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย คือ ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ด้านทักษะการตัดสินใจ (X_6) มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานรายงานผลการประเมินตนเอง (Y_6) ($r_{xy} = 0.627$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาเป็นเวลามากกว่า 20 ปี ทั้งยังผ่านการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดไว้ โดยกระบวนการคัดเลือกดังกล่าวมุ่งให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด ทั้งในด้านคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามมาตรฐานตำแหน่งที่ ก.ค.ศ. ประกาศกำหนดภายหลังการบรรจุและแต่งตั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องผ่านการประเมินสัมฤทธิผลการปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อพัฒนาการศึกษาเป็นระยะเวลา 1 ปี ซึ่งเป็นการประเมินที่กำหนดองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และวิธีการประเมินไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารมีสมรรถนะ ความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านภาวะผู้นำ คุณธรรม จริยธรรม และการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานตำแหน่งและความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ในบริบทดังกล่าว ความสำเร็จของการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพของครูเป็นสำคัญ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในการวางแผน กำหนดขั้นตอน และดำเนินกระบวนการบริหารงาน โดยใช้กระบวนการคิดและการตัดสินใจเชิงระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานในแต่ละระดับเป็นไปตามความเหมาะสม มีความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรที่จำกัด และนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม อันสะท้อนถึงความสำคัญของสมรรถนะส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อย่างเด่นชัด สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุริยัน ธีรอด และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร” ผลการวิจัยพบว่า ระดับทักษะการบริหารของ

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ระดับการดำเนินงานตาม มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .464 ($R^2 = .464$) ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ ด้านมนุษย (X₄)ด้านเทคนิค (X₂)ด้านความรู้ความคิด (X₁) และด้านความคิดรวบยอด (X₅) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถพยากรณ์ การดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 46.40 (สุรียัน ตีรอด และคณะ, 2560)

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีทิศทาง และสอดคล้องกับมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยพบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่องและเป็นขั้นตอน ซึ่ง สะท้อนถึงความตระหนักถึงความสำคัญของระบบประกันคุณภาพการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการ รับรองคุณภาพและความเชื่อมั่นของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมต่อคุณภาพของผู้เรียนและ กระบวนการจัดการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภารกิจที่สถานศึกษาทุกแห่งต้อง ดำเนินการอย่างเคร่งครัด โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของชาติ ทั้งในด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพกระบวนการบริหารจัดการ และคุณภาพของระบบ สนับสนุนการเรียนรู้ ต่อมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักทดสอบทาง การศึกษา ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งได้กำหนดโครงสร้าง ขั้นตอน วิธีการ และตัวชี้วัดของการ ประกันคุณภาพไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นมาตรฐาน เดียวกัน นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำคู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามวงจรคุณภาพ (PDCA) และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การกำหนด ซึ่งการมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนดังกล่าวช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ สถานศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพได้ครบถ้วนตามขั้นตอน สามารถตรวจสอบได้ และนำผลการ ประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ระบบประกัน คุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยตรง ทั้งในด้านการวางแผน การจัดกระบวนการ เรียนรู้ การบริหารจัดการภายใน และการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สาธารณชน อันนำไปสู่การพัฒนา

คุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่ในภาพรวมได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิจัยสิริพร บุญทิพย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผลการศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางในลักษณะคล้อยตามกัน (สิริพร บุญทิพย์, 2566) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวุฒิก ร บุตรโพธิ์ศรี และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทักษะทางการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 67 และได้สมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน (วุฒิก ร บุตรโพธิ์ศรี และคณะ, 2562)

3. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกลักษณะคล้อยตามกันอยู่ในระดับสูง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านแนวคิดเชิงระบบ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ช่วยให้ผู้บริหารสามารถสร้างความร่วมมือและบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วม ทำให้ครูและบุคลากรมีความพร้อมในการเข้าร่วมกระบวนการประกันคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นการเก็บข้อมูล การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง หรือการพัฒนาตามข้อเสนอแนะจากการประเมิน ทักษะด้านเทคนิคมีบทบาทสำคัญต่อความถูกต้อง ครบถ้วน และความสอดคล้องของข้อมูลหลักฐานต่างๆ ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพ เช่น ระบบสารสนเทศ การกำกับติดตาม และการนิเทศภายใน ส่วนทักษะด้านแนวคิดเชิงระบบช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผนองค์รวม เห็นความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่างๆ ในงานประกันคุณภาพ และสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองจะพบว่า ทักษะการบริหารที่ดีทำหน้าที่เป็นปัจจัยสนับสนุนให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) หากผู้บริหารมีทักษะด้านแนวคิดที่แข็งแกร่ง ก็จะสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานด้านคุณภาพที่ชัดเจน หากมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ก็สามารถสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อขับเคลื่อนระบบคุณภาพให้เกิดผลจริง และหากมีทักษะด้านเทคนิคที่เพียงพอ ก็

จะสามารถตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐาน ทั้งนี้กระบวนการประกันคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยทั้งการวางระบบ การดำเนินงานตามมาตรฐาน การรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์ และการพัฒนาตามผลประเมิน ซึ่งล้วนต้องการทักษะบริหารที่สอดคล้องและสนับสนุนกันอย่างเป็นองค์รวม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรียัน ติรอต และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ระดับการดำเนินงานตาม มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .464 ($R^2 = .464$) ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ ด้านมนุษย (X₄)ด้านเทคนิค (X₂)ด้านความรู้ความคิด (X₁) และด้านความคิดรวบยอด (X₅) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถพยากรณ์การดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 46.40 (สุรียัน ติรอต และคณะ, 2560)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีอิทธิพลโดยตรงต่อคุณภาพของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีทักษะการบริหารที่เข้มแข็งจะสามารถขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพให้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาอย่างยั่งยืน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 2

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา		การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
1. ทักษะด้านเทคนิค		1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล		2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด		3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
4. ทักษะการวินิจฉัย		4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ทักษะการติดต่อสื่อสาร		5. การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
6. ทักษะการตัดสินใจ		6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง
7. ทักษะการบริหารเวลา		

สรุป

สรุปผลการวิจัยเรื่อง “ทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2” ผลปรากฏดังนี้ 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะของผลการวิจัยทั่วไป

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ ควรมีการพัฒนาทักษะการวินิจฉัยของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีโอกาสดำเนินการอบรมหรือพัฒนาความรู้ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การตีความข้อมูลเชิงประจักษ์ และการใช้เครื่องมือทางสถิติเพื่อสนับสนุนการวินิจฉัยปัญหา ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถระบุสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาได้แม่นยำยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารนำเทคนิคการวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบ เช่น การวิเคราะห์รากสาเหตุและการใช้วงจร PDCA มาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงานประจำ เพื่อต่อยอดการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นลำดับขั้นและตรวจสอบได้

1.2 สถานศึกษายังมีความจำเป็นต้องพัฒนาในกระบวนการวางแผนกำหนดทิศทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด และต้องปรับปรุงกระบวนการกำกับ ติดตาม และประเมิน

ความก้าวหน้าของแผนพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อตอบสนองต่อข้อจำกัดดังกล่าว ผู้วิจัยเสนอแนะให้สถานศึกษากำหนดแผนพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้บริหารอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการเข้ากับแผนพัฒนาบุคลากรประจำปีของสถานศึกษา เพื่อให้การพัฒนาผู้บริหารเป็นไปในทิศทางที่มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงคุณภาพของสถานศึกษา การจัดอบรมหลักสูตรผู้บริหารมืออาชีพ (Professional Administrator Program) หรือหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาตามสมรรถนะหลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่มีความเหมาะสม เนื่องจากจะช่วยให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การใช้ตัวบ่งชี้ภายในอย่างถูกต้อง และการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยกระบวนการที่เป็นระบบมากขึ้น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารงานสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน ทั้งทักษะการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารงบประมาณ การนิเทศติดตาม และทักษะการนำองค์กร โดยผู้บริหารต้องสามารถแสดงบทบาทผู้นำที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ และเป็นแบบอย่างในการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวไปสู่เป้าหมายคุณภาพตามที่กำหนด ความสามารถดังกล่าวไม่เพียงช่วยให้ครูและบุคลากรเกิดความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหาร แต่ยังส่งเสริมให้บุคลากรพร้อมร่วมมือในการพัฒนางานตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องยิ่งไปกว่านั้น การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษามีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายคุณภาพและวางแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาอย่างรอบด้าน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารตามแนวคิดของกริฟฟินกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *นโยบายและจุดเน้นการพัฒนาการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*.

กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

วุฒิกุล บุตรโพธิ์ศรี และคณะ. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 8(2), 133-144.

สิริพร บุญทิพย์. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 6(3), 116-127.

- สุริยัน ตีรอต และคณะ. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารวิจัยและพัฒนา*, 10(2), 45–56.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). *แนวทางการดำเนินงานและการจัดทำรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2566*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. ราชบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน*.
- Griffin, R. W. (2013). *Management Principles and Practices*. Canada: Nelson Education.
- Best, J. W. (1986). *Research in Education*. New Jersey: Prentice – Hall Inc.114.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- UNICEF. (2019). “การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทักษะคือหัวใจสำคัญของการศึกษา.” Retrieved [2025, April 22] Available from <https://www.unicef.org/thailand/th/stories>.

